

Sabbato post Reminiscere

paueant illi et non paueam ego. Induc sup eos diem afflictionis et duplici contritione contere eos dñe de noster. **Hiere. xvij.** // Tertio sanctū euāgelium declarat de iudeis eorū stultā excecationem. quia cū esset deus et creator pphetarū et angelorū ipsi habebant ipsum solum sicut pphetā. cum tñ viderent quotidie signa magna et mirabilia que faciebat. pfectionem vite sue et excellentiam doctrinarū celestium nec volebat aliqd huius mundi nec honores nec dignitates nisi honorem dei et saluationē animarū. et ipsi vt ceci reputabāt ipsum pphetā. **Unde Barth. xvj.** quesiuir xps a discipulis dī. Quē dicūt homines esse filiū hominis. dicūt ei Johānē baptistā. alij autē Helīā alij vero Hieremiā aut vnū ex pphetis. De hoc dicit tertia ps euangelij hodierni. **Luz** audissent principes sacerdotū et pharisei parabolas istas cognouerunt qd de ipsis diceret et querētes eum tenere timuerunt turbas. quia sicut pphetaz eū habebant. **Ideo Luc. vj.** Propheeta magnus surrexit in nobis. etc.

Sabbato post secundā dñicā
in quadragesima. Sermo.

Pater illius misericordiam motus est. **Luc. xv.** In nulla sacra scriptura veteris nec noui testamenti ostendit ita dare dulcedo diuine misericordie erga peccatores qui reuertuntur ad deū p penitentiam sicut in euangelio hodierno. **De quo erit sermo noster sed primo salutetur virgo Maria etc.** Pater illius etc. In hoc sermone volo tenere modū iuristarū. qui qñ volunt legere vel disputare. **Primo** ponunt legem in terminis. deinde determinant difficultates et subtilitates sicut q requirit materia. Sic faciam in presenti sermone. **Primo** ponam in terminis casum legis impatoris iesu christi. **Secundo** ponam determinationes pape iesu. **Casus** est iste. volens xpus declarare et ostendere nobis dulcedine in finite misericordie dei erga peccatores penitētes dixit. qd erat quidam homo qui habebat duos filios etc. **Dicat** historia sancti euangelij. **Ecce** hic casus in summa. **Ex** quo sequit ista conclusio qd deus cum magno gaudio recipit peccatorem qñ redit ad ipsum p penitentiam. **Modo** punctemus subtilitates. et tria habēt hic punctari.

Primū ē de auersione peccatoris criminosa

Secundū ē de auersione penitētis virtuosa

Tertiū ē de misericordie creatoris copiosa

De tertio punctamento dicit thema. **Pater** illius misericordia motus. **Primū** ergo cōpunctamentū est de auersione peccatoris criminosa. qñ hō peccando auertit et recedit a deo. in quo punctamento sunt qñq notāda. **Primū**. quia pater dedit filio suā substantiam que ad eū ptinebat. **Secundū** qd filius adolescentior pegerē. pfectus est. **Tertio** qd dissi-

pauit substantiā suā viuēdo luxuriose. **Quar-** tum quia abiit et adhesit vni cuius regionis illi. **Quintū** cepit egere et moriebat fame. **Primo** ergo dicit qd pater dedit duobus filiis substantiaz suā. adolescentiori dans suā ptem ad eius petitionem. **Sic** xps pater omnibus hominib⁹ dat liberum arbitriū faciendi bonum et malū. **Nullus** dicat si est malus quia sciebat deus. quia suum sci re non cogit aliquē. sicut nec meū videre cogit aliquem esse hic. sic scire dei nō cogit aliquē ad faciendum bonū vel malū. nec hoc vel illud. imo quē liber dimittit in libertate arbitriū. **Primo** in intellectu ad credendum vel discredendum illud qd sibi placet. **Secundo** in memoria ad memorandū dei bñficia ad sibi regratiandū vel ad memorandū iniurias receptas ad vindicandū. **Tertio** in voluntate ad desiderandū bonū vel malū. **Itē** in corde ad cogitandū bona vel mala. ad diligendum primū vel odiendum. **Itē** in ore ad deum laudandum vel blasphemandū ad dicendū verum vel falsum. **Itē** in auribus ad audiendū diuina vel vana vel mūdāna. **In** oculis ad videndum bona vel vana et ad malum inclinantiā. **In** gutture ad comedendū vel ieiunandū. **In** manibus ad dandum vel furandū. **Omnia** membra dimittit in libertate arbitriū. **Et** totū corp⁹ ad faciendum bonum vel malū. penitentia vnde delectationes etc. **Ecce** quare dimisit illis bona. s. potentias intellectuales anime et potentias sensitivas corpis. quia omnia dimittit in libertate arbitriū. **Autoritas.** **Eccl. xv.** De ab initio constituit hominem et reliquit eum in manu consilij sui adiecit mandata et pcepta. **Si** volueris mādata conseruare conferuabūt te. **Mora** in manu consilij sui. **glo.** in libertate ar. **Adiecit** mādata et pcepta qd stricte loquendo differunt. quia mādata sunt instructiones quas deus dat nobis ad faciendum bona. sicut sunt pcepta affirmatiua. vt memeto vt diem sabbati sanctifices. honora patrē tuam et matrē tuā. **Pcepta** autē sunt fortiora sicut sunt pcepta negatiua que obligant ad semp et pro sp quia in nullo casu licet facere oppositū sicut recurrere ad diuinos nec falsū iurare. etc. in nullo casu est licitum. **Mandata** autē affirmatiua obligāt ad semp sed nō pro semp. quia licitū est in die dominico pugnare cōtra inimicos et hmōi. **Item** si parētes apostatauerunt a fide. filius nō tenetur honorare parētes ipsos. **Secundus** punctus dicit qd filius adolescentior pegerē. pfectus est in regionem longinquā. **Ecce** hic mala vita et puerfa peccatoris quādo ad mala vertit de bonis sibi datis a deo. recedit a deo corde male cogitādo et peccatis consentiēdo. ore male loquēdo. et ope male viuēdo. **Sic** em hō elongat a deo et a celesti ciuitate. **Si** dicat quō pōt homo elōgari a deo. cū sit vbiq et replet omnia sicut claritas solis implet totum aerē et ferrū ignitū ē plenū igne. et pann⁹ tin-

Sermo

ctus colore. **R**esponso. non intelligatis q̄ pec-
cator elongat̄ a deo p̄ distantiam locale. quia b̄
est impossibile alioq̄n annihilare. cū deus sit cā
omniū rerū in fieri et in conseruari sed elongatur
a deo p̄ distantia vel differentia formalē. Sic il-
le qui cū i sole eēt et coopiret se. elongaret̄ a sole n̄
localiter sed priuaf̄ solis illuminatione. Ita ille q̄
peccat mortaliter ponit supra se vnū impedin-
tum quod impedit ne claritas diuine gr̄e tangat
ip̄m. Ita peccatum est quoddā obstaculum. et̄.
Ideo dicit̄ de Augustino. Inuenit se Augustin⁹
longe esse a deo. nō p̄ distantia localem vel corpo-
ralem sed in regione dissimilitudinis. Et sic illud
intelligit̄ **P**rouerb. xv. Longe est deus ab im-
pijs. **I**dem illud ps̄. longe a peccatorib⁹ salus.
Tertius punctus dicit̄ q̄ dissipauit bona sua
siue substantiam suam viuēdo luxuriose. **E**x isto
textu habet̄ q̄ quilibet qui peccat mortaliter p̄-
det omnia bona et merita que congregauit. vnde
si quis haberet omnia merita p̄phetarū ap̄oz et̄
et si peccaret mortaliter. statim p̄det omnia illa et
nihil remanet sibi. **E**x pctō aut̄ uenali nō p̄dun-
tur merita sed p̄dit̄ feruor deuotionis. sed pctm̄
mortale ad instar mortis omnia mortificat. que ni-
hil dimittit sed in morte homo omnia dimittit eti-
am si esset dñs totius mūdi. sic pctm̄ mortale au-
fert homini omnia merita. **E**ccl̄s. ix. Qui in vno
peccauerit multa bona p̄det. quia nō solum p̄dū-
tur vtutes cōtrarie sed etiā omnia alia. vbi gr̄a.
Si peccas p̄ supbiam nō credas soluz p̄dere me-
rita que acquisiisti p̄ humilitatem sed etiā alia.
Ratio. quia omnia merita in gratia dei fundant̄:
qua p̄dita omnia merita p̄dunt̄. quia destructo
fundamento cadit totū edificium. ideo **J**aco. ij.
Quicumq̄ totā legem seruauerit et offēdit i vno
factus ē omniū reus. quia scissa radice arbor mo-
ritur. **I**dem de radice gratie. **Q**uartus. adhe-
sit vni ciuium. scz diabolo qui est ciuis ciuitatis
infernī. regionis illi⁹. s. mittens eum dño qui fec̄
eum custodire porcos. s. vitia et peccata que feti-
da sunt et imūda vt porcus. quia qui peccat mor-
taliter. recipit diabolū in dñm si nō expresse tñ
de facto. **S**i dicat̄. si seru⁹ est diaboli. ergo p̄dit
liberū arbitriū et̄. **R**ñsio q̄ nō p̄dit ip̄m s̄z
tenet ligatū in se. verbī gratia. **F**in finē quē ho-
mo peccando intendit homo peccat de necessita-
te. nō de necessitate absoluta. sed cōditionata. vt
si homo ponat in corde suo q̄ habeat honores tē-
porales. **N**ecessesse est vt faciat plura peccata. s. ne-
cessitate conditionata. **E**t sic intelligit̄ verbū xp̄i
De mūdo a scandalis. necesse est vt veniant scā-
dala **M**att̄h. xvij. **I**sto modo peccator dicitur
seruus diaboli nō necessitate absoluta sed volun-
taria. ad **R**oma. vj. **N**escitis qm̄ cui exhibuist̄
vos seruos ad obediendū serui eius estis. **Q**ui-
tus dicit et cepit egere. s. spūalibus bōis et morie-
bat̄ fame **S**i dicat̄. ego video q̄ pctōres nō egēt

imo magis abundant. et̄. **D**ico imo egent et mo-
riunt̄ fame. qz honores hui⁹ mūdi nō satiat̄ esuri-
entem imo faciūt magis esurire. **I**dem de diuitijs
qm̄ esuriens nō satiat̄ q̄ntūq̄ apit os ad ventū
Item quid sunt honores papales vel regales. et̄
sic de alijs nisi ventus. **D**e vento nullus pōt sati-
ari. ideo illi qui sitiunt dignitatē qm̄ habēt illam
quā d̄siderāt statim d̄siderāt aliā. qz nō ē ibi saturi-
tas. **I**dem de esurie diuitiarū. quia nō transeunt
ibi vbi est fames. s. in corde sed in bursa. **I**dem gu-
losus semp̄ famescit an̄q̄ comedit escas famescit
post prandū. famescit an̄ prandū. et̄. **I**tem lu-
xuriosus famescit. quia delectatōes carnales nō
satiāt. sola gratia satiat hominē. qui habz grati-
am d̄i nō esurit nec sitit honores nec diuitias nec
delicias porcorū. **I**deo xp̄s. **O**mnis qui biberit
ex aqua quā ego dabo ei nō sitiet in eternū **J**oh.
iij. patet auersio peccatoris. **S**ecda ḡ difficul-
tas casus legis chusti est de couersione penitētis
virtuosa in qua sunt alia q̄ notāda necessaria
in conuersione pctōris. **P**rimū ibi in se reuersus
Scđm q̄nti mercenarij. tertū surgā et ibo ad pa-
trem. quartū pater peccaui. quitū fac me sic vnū.
et̄. **Q**uātū ad primū ibi. ille aut̄ in se reuersus. ec-
ce hic peccati cognitio. hoc est p̄mū opus necessa-
rium volenti redire ad deum vt cognoscat pctā
sua. verbī gratia. qm̄ religiosus ad se conuersus
di. **O** miser tot anni sunt q̄ suz in religione. et nō
seruauī regulā. hoc dicit postq̄ in se ē reuersus co-
gnoscendo peccata sua. qm̄ aut̄ cogitabat de mū-
do et delectationibus et̄. **I**dem de clerico ad se re-
uerso dicēte. **O** miser tot anni sunt q̄ sum sacer-
dos et vixi vt laicus. **I**dem de laico dicente. **O** mi-
ser solo nomine sum xpianus. **E**cce quare dicit̄ i
se reuersus. quia hic incipit bona vita. **I**deo da-
uid postq̄ peccauit cū bersabee p̄ luxuriā et occi-
dit vriam in se reuersus dixit. **M**iserere mei de⁹
fm̄ magnā misericordiam tuam. **E**t inter alias orati-
ones quas allegauit dixit. **A**mplius laua me ab
iniquitate mea et a peccato meo mūda me. **Q**uo-
niam iniquitatē ego. ps̄. l. **S**cđm ibi q̄nti mer-
cenarij in domo patris mei abūdant panib⁹. ego
aut̄ hic fame pereō. ecce hic peccatorū contritio.
Quid valeret peccatorū cognitio. sine cōtritiōe
nihil. sed postq̄ peccator cognoscit peccata et co-
gitat q̄ est filius tam boni patris. s. xp̄i et tam bo-
ne matris. scz ecclesie. et q̄t seruitores sunt in do-
mo p̄ris. quib⁹ ipse p̄uidet de gr̄a sua. et ego mi-
ser hic fame pereō. p̄ hoc dixit **E**zechias **R**e-
cogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine
anime mee. **E**sa. xxxvij. **T**ertio surgaz et ibo
ad patrē meū. **E**cce hic boni p̄positi assumptio.
scz obediendi et seruīdēi deo et nō diabolo. **M**o-
dicum em̄ valeret pctōrū cōtritiō nisi homo reci-
piat firmū p̄positū nō redire ad peccata. **J**ō con-
fessor debet petere confitentem. habetis volūta-
tem et p̄positum abstinēdi a peccatis. si dicit̄ nō.
R 3

Dominica Oculi

nō est absoluendus. ergo surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit te xps. ad Eph. v. Nota illuminabit te xps. verbū est transituum et actiuū. Nota qd xps deus illuminat aliquos s̄ nō illuminat eis. put est datiu casus et dicit acq̄sitionē et vtilitatem. quia multi sunt illuminati ad vtilitatē aliorū qui nō sunt illuminati ad vtilitatem ppriam. Quarto dicit p̄ peccauit. Ecce h̄ oris confessio. quia cōtritio sola nō sufficit si homo nō habet oportunitatē cōfiteādi al̄s sufficeret. ideo post contritionē necessaria ē oris p̄fessio. qz camera nō dicit mūda quousqz imundicie p̄iciantur extra de camera. Idez de camera consciētie. s̄. Joh. s̄. Si cōfiteamur peccata n̄ra fidelis et iustus est deus vt remittat nobis pctā n̄ra et emūdet nos ab iniquitate n̄ra. Quinto fac me sicut ynū de mercennarijs tuis. Ecce h̄ penitētie iniūctio et acceptatio qm̄ peccator ad instar mercēnarij acceptat onus penitētie. Nota qm̄ confessor debet esse discretus in dando penitentiam vt fm̄ plagā peccati det medicinā penitētie. Sic si peccauit p̄ supbiam det sibi penitentiā humilis orationis et deuote. Nō qd est deuota oratio. sic em̄ humiliat cor supbum. si p̄ auariciam penitentiā medicinalis ē elemosyna vel restitutio. Si p̄ luxuriam. ieiunia. S̄ aliqui miseri p̄fessores dare nesciunt aliā penitentiā nisi missas ad instar medici de cepe rubeo qd̄ apponebat cullibet morbo. Confessor aut̄ est medic⁹ aie. ideo debz dare medicinā fm̄ plagam peccati. Ecce. iij. Iudiciū p̄ris. i. confessoris. audite filij dilecti. et sic facite vt salui sitis. Tertius punct⁹ ē remissio creatoris copiosa i quo sunt alia quinqz notanda et ostensua diuine miscōie. Primo ibi. Et occurrēs pater eius amplexatus est eū. Scdm̄ cito p̄ferte stolam p̄maz et induite illum. Tertiu date annulum in manib⁹ eius et calciamenta in pedib⁹ eius. Quartum ibi adducite vitulum saginatū. Quintum ibi epulemur. quia hic filius meus. Primo dicit qd̄ occurrēs pater filio ad eū conuertenti amplexat⁹ ē eū. Ecce h̄ culparū remissio. De hoc dic̄ thema. Pater illi⁹ miscōia motus ē. q. d. Tu merebaris furcam inferni. sed p̄co tibi et remitto tibi om̄es culpas. Ecce h̄ miscōia dei maxima. Si miles aliq̄s occideret filios regis et peccaret cū regina s̄ post recognoscēs culpā suā veniret ad regē et peteret veniā si rex p̄ceret sibi et amplexaret eum et oscularet eum. reputaret fatu⁹. Maiora pctā remittit xps rex glorie penitēti. qui d̄r misericors qd̄ qm̄ videt venire ad se pctōrē penitēte de pctis statim occurrat ei amplexans et osculās eū oēs culpas sibi remittēdo. Ezech. xvij. Si impi⁹ egerit p̄nias ab om̄ib⁹ peccat̄ suis que opat⁹ est feceritqz iudiciū et iusticiā vita viuet et nō moriet̄ oim̄ iniquitatū q̄s opat⁹ est nō recordabor. Scdo dicit p̄ferte stolā p̄mā et induite illū. Ecce h̄ p̄stine gratie restitutio. ecce magna miscōia xpi qd̄ nō solum

remittit culpas. sed etiam restituit sibi grām p̄stinam. vestiēdo aiām veste gr̄e qua fuerat nudata. Ideo dicit ip̄emet d̄re. iij. Vulgo dicit̄ id ē. vulgariter dicit̄ de meretrice. Si dimiserit vir vxorem suā et recedens ab eo duxerit virū aliterum nunquid reuertet̄ ad eam vltra. nunquid nō polluta et cōtaminata erit mulier illa. Tu aut̄ fornicata es cum amatoribus multis tū reuerte-re ad me dicit d̄s et suscipiā te. Lupanaria sunt peccata mortalia et qm̄ anima est induta veste ḡtie pōt cantare et dicere. gaudens gaudebo in domino et exultabit anima mea in deo meo. quia induit me vestimētis salutis et indumento iusticie. circūdedit me quasi sponsam decoratā corona. Esa. lxj. Nota vestimētis salutis Videte. nā vestimenta salutis sunt habitus virtutum theologicālium et moralium siue cardinaliū et septē dona spūs sancti. om̄ia ista restituit d̄s penitenti. Indumentū iusticie est gratia diuina siue charitas habitualis. Tertio dicit date annulum in manibus eius. Ecce h̄ p̄cedentiū meritorū restitutio quia modicū esset restituere habitū virtutū. nisi etiam restitueret et merita que p̄didit ex peccatis que quidē merita sunt in duplici differētia. scilz opationū exteriorū. que p̄ annuluz signant̄. et affectionū interiorū que p̄ calciamenta intelligunt̄. Dicit̄ h̄ doc. theo. qd̄ bona opa facta in grā sunt viua. Sed qm̄ hō peccat mortaliter. illa bona p̄duntur peccanti. et reseruant̄ in thesaurū dei et dicunt̄ mortificata. Sed qm̄ pctōr redit ad grām sibi restitunt̄. sed opa bona de genere facta in statu peccati mortalis. mortua sunt. et illa non restitunt̄. quia nunqz fuerunt meritoria. tū in statu peccati mortalis nō sunt dimittēda bona opa quia licet nō sunt meritoria glorie. tū valent ad om̄ia alia bona habenda. Matth. xxv. Om̄i habenti. s̄. grām dabit. s̄. abundantia meritorum p̄cedentium et abundabit. ei aut̄ qd̄ nō habet scz gratiam et qd̄ videt̄ h̄re scz bona opa de genere. auferet ab eo. Quarto adducite vitulū saginatū. ecce h̄ eucaristie cōmuniō. ex quo deus remisit culpas penitēti et restituit sibi gratiā et merita. restat comedere vitulum saginatū. s̄. corpus christi. Matth. xxvj. Accipite et manducate h̄ ē corpus meū. Quinto epulari et gaudere oportebat. ecce h̄ celestis curie congratulatio. quia magnum festum fit in celo de vno peccatore ad d̄m per penitentiam redeunte. quia angeli et sancti tripudiant et gaudent. Michael ducit vnā chorēā aliaz gabriel. aliam abraā cū patriarchis et c. Luc. xv. Gaudiū est angelis d̄ni in celo super vno pctōre penitentiaz agente. Ideo dicit gaudere et letare oportet qd̄ filius meus frater tu⁹ hic mortu⁹ fuerat et reuixit. perierat et inuentus est. et c. patet ergo miscōia creatori copiosa. s̄ p̄ illi⁹ miscōia motus est.

Dñica. iij. in. xl. Sermo primus.